

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KOZLÖNYE.

Előfizetési árak:	
Helyben:	Vidékre küldve:
Egy évre . . . 10 kor. — fill.	Egy évre . . . 10 kor. — fill.
Fel évre . . . 5 " —	Fel évre . . . 5 " —
Negyed évre . . . 2 " 50	Negyed évre . . . 4 " —
Egy óra . . . 1 " —	Egy óra . . . 1 " 70
Egyes szám ára 4 fillér.	

Főszerkesztő: **BENEDEK IÁNOS.**
 Felelős szerkesztő: **IFJ. MÓRICZ PÁL.**
 Kiadók: **HOFFMANN és KRONOVITZ.**

Hirdetési díjak:

10 sor 10 fillér. Nagyobb terjedelmű és többször megismételt hirdetések jutányosan. — Apró hirdetés minden szó 4 fillér.

Állami jogrendünk szelleme.

Debreczen, április 27.

Motto: „Mindenekelőtt független magyar nemzeti hadsereget követelünk, mert e nélkül ez a mi országunk nem állam csak alárendelt tartomány.”

A többek közt hallottam én is a magyar állami jogrend egekig való felmagasztalását és feldicsérését mindazoknak, kik ezt a mi állami jogrendünket megalkották. Történt pedig ez — mint az ilyesmi rendesen történni szokott hazánkban — követválasztások alkalmával, korteskedés szent hevében bepálinkázott tudatlan emberek előtt, boros asztal mellett.

Mig gyermek voltam és tudatlan, komolyan vettem, a mit kormányparti kortessé idomított „ember formák” öblös torokkal hazudoztak.

Azóta sok víz lefolyt a Dunán, és még több törvényt hozott a szolgálékú parlamenti többség. És az isteni jogrend magasztalására sok-sok öblös hangu dicséretet mondtak. A ki tisztességesen és emberileg tud gondolkozni, aki nem sülyedt le a legnagyobb bűnig, a hazaárulásig: az tisztába van véle, hogy a mi állami jogrendünk magyar jellege nem egyéb,

mint papirosra írott dajkamese, amelyet csak a gyámoltalan gögicselő gyermekek hisznek.

A nyugot európai műveltség évszázadok hosszú során érlelődött meg s e műveltség termékei az idealizmusig elasztikus törvények is — csakis olyan nemzetnek valók, amely a tudomány és műveltség tekintetében kellő színvonalon áll és általános vagyoni jóllétnek örvend. Olyan népnek valók ezek a törvények, amely nép nincs a szolgaság czifra jármába fogva, a melynek keze-lába szabadon mozog, szíve szabadon érez, lelke szabadon szárnyal és szabadon imádkozhatja istenét.

Te magyar nemzetem, rabszolga-nép vagy, erőd egy orgyilkos idegen hatalom önkényének lelánczott prometheüse. Magaddal jöltelhetetlen vagy. Sajátfiad közül is sokan — nagyon sokan megvannak vesztegetve és segélykezel nyu tanak halálos ellenségeink gyámolítására, hogy azok biztosabban agyontiporhassák a magyar nemzetet és hogy a leggyalázatosabb rabszolgaság állapotában vergődni kényszerítsék szerencsétlen hazánkat.

Alkotni ma már nem alkot a magyar csak plagizál. Lefordítják némi felbérrelt szobatudósok az osztrák

törvényeket magyarra és nem restelik a plagizátorok azt hazudni, hogy azt a törvényt ők teremtették a világra. Miért van mindez?

Mert az az osztrák hadsereg, csakis osztrák szellemű intézményeket véd.

Becsületes magyar institucziókat elő teremtenünk hiábavaló lenne, mert annak itt hazánkban nincs létjoga, mert ezen institucziók kissé megnehezítenék a magyar nemzet rendszeresített kifosztását. Ez a magyar állam jogrendjének karaktere.

Publicista.

Budapest, április 27.

Szél hajban.

Az összefergetlenség törvény dacára annak, hogy a miniszterelnök ezt a Haz és nem a kormány javaslatának deklarálta: komoly veszedelmeket rejt a méhében, a melyek a kormányt még a választások alatt elsodorhatják a helyéről. A szabadelvű partot forrongásba hozó okok száma eggyel gyarapodott és ez a legújabb sokkal erősebb a reginél, es nagykönnyen lehet párt-kabinet-bomlasztó. Ez a legújabb ok azért olyan rendkívül erős és veszedelmes, mert gyökere nem a politikában, hanem a husos es koncezos fazek aljában rejlik. A főrendek, a mint ezt a lapok felhivatalosan is konstatalják, nem akarnak inkompatibilitást. A kor-

A könyv.

A „Debreczen” tárczaja.

Irtta: **Londesz Elek.**

I.

Mátyás király feledni akarta az uralkodás gondját s örömmel sietett nagy könyvesházába. Kínese kamarájánál is kedvesebb volt neki ez a könyvesház, szép sorjában állottak ott egymás mellett a kéziratok könyvek, valamennyi selyembe, hársnyba kötve, arany, meg ezüst képesekkel lezoritva, drágakövekkel ekesítve; mindeniken ott volt a nagy király ezimere: a holló. Valami csodálatos hatalom rejtőzött e könyvesház levegőjében; egy szempillantás alatt olyan üdőség járta át tőle Mátyás király lelkét, mintha fáradt vándor gyanánt nap-sütötte, poros országutról egyszerre árnyas erdőbe jutott volna, ahol terebélyes fák alatt puha pázsit szőnyeg esalogatja magához a fáradt testet s a vigan rohanó forrás esőrgedezése — madarak dalával olvad össze.

Mikor rávetette szemét a tarka színpompában sorakozó könyvekre, valami új, a valónál százsorta szebb világképe jelent meg lelkében s régen mult idők históriát,

régi nagy bölcsek mondásai jutottak eszébe s szebb jövődöt ígérő jóslatok egész serege szállta meg képzeletét. Így állt ott hosszú ideig, mozdulatlanul, a fölansok tanításain merengve s a multról, meg a jövődöről gondolkodva. Megfeledkezett egészen a való világról ebben az ünnepies esőndben s egyre messzebb jutott be gondolatai szárnyán abba a másik világba, ahol minden maga a bölcsesség, a szeretet, az igazság.

Egyszerre valami zaj ütötte meg a fülét s e miatt azután felocsudott ahnodozásából. Mintha a könyvesház tulsó esarnokából jött volna a zaj. Csak egy pillanatig tartott s utána ismét elfoglalta helyét a mélyseges esőndesség. Mátyás király a zaj irányába fordította a fejét, mikor azonban ismét esőndes lett a könyvesház, mint az éj-fel ideje, nyomban visszatért tekintetével az aranykapos könyvekhez, majd odalépett az egyik állványhoz s kihuzott a többi közül egy megviselt fölänst, azután lehevert az ablak mellett levő medvebőrös pamlagra és olvasni kezdett.

Kisvártatva ismét megütötte a fülét az előbbi zaj, most már erősebben.

— Ki jár itt? — kiáltotta harsány hangon Mátyás király.

Szavai után ismét támadt valami tompa zaj a könyvesház tulsó esarnokában, de csak egy pillanatra, mintha valaki összerázkódott volna. De azután újból mélyseges lett a esend.

Mátyás király felugrott a pamlagról, nagyvagyazva visszadugta helyere a könyvet, azután megindult a zaj irányába. Gyanakodni kezdett, hogy nem jár-e valaki a tilosban.

Gyors léptekkel ment át a tulsó esarnokba, ahol egy a darócza öltözött kolodus formájú ifjut pillantott meg, amint reszkelve igyekszik elrejtőzni az egyik könyvespolec sarkában. Hóna alatt egy bársnydarabot szorongatott, melyen aranyesatok és drágakövek esillogtak.

A király odalépett hozzá — nyomban kitalálta, hogy tolvajjal van dolga. Ráivalt szigorú hangon:

— Mit művelsz itt?

Amaz, mintha valami izmos kéz nehezdedt volna a vállára, nyomban térdre rogyott, kiejtette kezéből a drágaságot s halláfelelemmel bámult a király szigorú arczára. Jó időbe került mig annyira magához tért rémületéből, hogy kegyelemért tudott esdekelní. Megvallotta, hogy a várkertből mászott be a könyvesházba, az ablakon

mány ártiak tehát teljes joggal följajdulnak, hogy miért is legyenek ők inkompatibilisok és az amugy is dús gazdag és különálló magnasok nem?

Miért lehessen gróf Zichy Nándor a hitelbank és az első magyar általános biztosító társaság igazgatója és maradjon törvényhozó is, mikor Münnich Aurelnek vagy a bankjairól, vagy a törvényhozásról le kell mondania? Miért ülhesse gróf Zselenszky Róbert, vagy gróf Csekonits Endre törvényhozói minőségének elvesztése nélkül Gajári Odón örökébe. Teljesen igaz is. A mi demokratikus világunk elég előjogot ad a főrendeknek — hiszen maga a főrendiség is anomalia — most meg arra is nekik legyen kizárólagos joguk, hogy a polgári közkereseti társaságok zsírján is elősködjenek? Ha Széll nem tudja megcsinálni a főrendek összeférhetlenségét, saját pártja fogja megbuktatni az összeférhetlenségi törvényt, ha pedig megcsinálja, akkor a főrendek fogják megbuktatni. No most segíts Szt. Formulacius!!!

Honi czikkek mintagyűjteménye vidéki köruton.

A „Debreczen” számára írta: Gelléri Mór.

Három nagyobb vidéki kiállítás rendezésének előmunkálatai vannak most folyamatban. Mind a három kiállítás helyi és kerületi jellegű, de valamennyi súlyt helyez rá, hogy a kerületben nem termelt és partolásra méltó honi iparcikkeket az ő közönségének is bemutatthassa helyi kiállításai alkalmából.

A hazai gyárosokat arra buzdítani, hogy mándaharom kiállításon (Kecskemét, Mako, Versecz) és az ezután kétsegkövűi kellő sorrendben következő többi vidéki kiállításon több-kevesebb költséggel részt vegyenek, kissé bajos dolog, ezután pedig talán nem is igazságos, hogy csak elemes és a költségeket megbíró nagyobb gyárak részeseüljenek a megismertetés és terfoglalás előnyeiben. Mert ha az iparpartolás gyakorlati előmozdítása érdekében tavaly a kereskedelmi miniszter ur aegise alatt tervezett

sorozatos honi kiállítások előnyeit tényleg ki akarjuk terjeszteni az ország nagyobb városaira, nem is mellányos dolog, hogy a vidéki kiállítások alkalmával egyes honi termelők csak öletszerűen, minden rendszer nélkül vegyenek részt, hogy például az egyik díszes szekrényben termelése javát mutassa be, a másik pedig csak egy-két mintadarabot rakhasson az asztalra. Ez a közönség érdekeinek sem felel meg, mert a fogyasztó tisztá és vilagos képét akarja partolásra érdemes honi termelésünk lehetőleg teljes egészének és igazán nem nyerve semmit, ha csak egy-két csillogó kirakatot lát maga előtt.

Fontos és nagyjelentőségű feladat hártatva tehát ez alkalomból a magyar királyi kereskedelmi múzeumra, ha összes hazai, ismertetőre és terjesztésre méltó czikkeinkből egy jól összeválogatott és szoros egészben összefüggő, lehetőleg teljes mintagyűjteményt állítana össze és ezzel minden vidéki kiállításunkon részt venne. A gyűjteménybe körülbelül a következő iparcsoportot lehetne felvenni:

a) A fonó-, szövő- és ruhazati ipar köréből: posztók, szövetek a gyapjú-ipar köréből, vaszon, kaliko, damaszatok a lenes pamutipar köréből, kender és jutaaruk, heles- és seymen aruk, paszomány- és hímző ipar, kő- és kölszövőipar, fehérművek, kalapok, kezyük, művirágok és díszollak;

b) a papírosipar köréből: papíros minták az írda- és nyomda szükséglet számára, Luxuspapíros, iskolai, író- és rajzszerkek, taneszközök;

c) a fémipar köréből: badogos-czikkek ajtó- és ablak-szarvak, butor-vasalások, szer számok, kézművek, tudományos eszközök, elektrotechnikai könnyebb dolgok, világítási, fűtési és szelhetőtesti, esatornazási, lakberendezés könnyebb czikkek; sodronyfonatok, szegek, esavirágok stb., bronzok és dísz tárgyak a műlakatosság köréből;

d) a fa- és dekoratív-ipar köréből: gyermekjátékok, háztartási eszközök, dísz tárgyak, hangszerek, dekoratív-ipar, fekező ipar, apró aruk, bődíszművek;

e) vegyeseti, agyag- és üvegipar: olaj, festék, máz, keneze, műtrágya, gyufa, más vegyi czikkek, üvegművek, köedény-, fayence és porcellan-ipar;

f) élelmi szerek és élvezeti czikkek: tészta, cukor, csukorka, csokoláde, konzervek, gyümölcskonzervek, pezsgő, cognac, ásványvizek;

g) háziipari czikkek;

h) argegyék gyűjtemény oly czikkekből, melyek andorlo kiállításon részt nem vehetnek, u. m. gépek, épületbadogos-czikkek, kalyhák, pénzszekrények, zongorák, fa- és vasbutor stb.

Természetes, hogy egyik-másik helyi kiállításon a sorozatot ki lehetne egészíteni, így például Verseczen figyelemmel kellene lenni a Szerbiába való exportra, Brassóban Románia szükségleteire, Fiumében a távolabbi kivitel esélyeire, stb.

A mi a gyűjtemény összeállítását illeti, ennek külön studiumot érdemes szentelni. Tájékoztatóul csak néhány eszmet kívánok felszínre vetni. A posztó-, vaszon-, selyemszöveteket lehetne például egyrészt körbenforgó lapokra alkalmazni, vagy a falra illesztett csillagszerű redőbe foglalt táblákon bemutatni, melyek könnyen attekinthetők és a szemre jól hatnak, a czikkek finomságát kellőképpen feltűntetik és esetleg a színhatásokat kellőképpen érvényesíteni engedik; minden ily táblán látható lesz a gyáros neve, a táblára alkalmazott 6—8 fele szövet elnevezése, ara stb.

Az ásványvizekből elég; ha egy oszlop a különböző savanyu-, gyógy- és keserűvizek czimkeit tünteti fel kellő csoportosításban; ugyanily lehetne a gyufakatalógiumlapjait is elrendezni; üvegek, edényekből e célra szerkesztendő alvanyokon csak 1—2 mintadarabot kellene elhelyezni stb. Kívánatos volna különben, ha a kereskedelmi múzeum a textilipari csoport rendezésénél a textiliparosok orsz. egyesülete, a gyufaiparnál a gyufaiparosok orsz. egyesülete, a cukoriparnál a cukoriparosok orsz. egyesülete közreműködését igénybe venne, sőt ezeket az illető csoportok költségeinek fedezésére is megnyerhetné.

Nagy súlyt kell helyezni e csoportok rendezésére, esetleg igazi dekorátorok és művészek közreműködését is ki kellene kérni, mert a kereskedelmi múzeumnak nemcsak a gyakorlati célokot kell szem előtt tartani, hanem arra is ügyelni kell, hogy az izlés fejlesztésére közre hasson.

keresztül, s megakartá rabolni a könyvek drágaságait. Az egyik könyvről mar letépte a dragakövel megrakott, aranykaposos, barsony dedelet

A király lehajolt és nagy gondosan összeszedte a könyv szerteszedhült leveleit, majd odafordult az előtte terdeplő, halálszápadt emberhez.

— Tehát nem könyvet akartál lopni? — kérdezte tőle.

Nem, felséges királyom. Csak a rajta levő drágaságokat akartam ellopni.

— Hát nem tudod mit ér a könyv?

Nekem semmit. Nekem csak hasznótalan papíros.

— A király egy ideig komor areczsal, gondolataiba merülve nézett maga elé, majd így szólit szelid hangon:

— Ember, tudatlanságodban szanako-zom rajtad s megkegyelmezek neked. A mikor lopni akartál, a nagyobb kinszet hagyta volna itt. Tanuld meg most mit ér a könyv.

A böles király erre feltárta a szerencsétlen előtt a könyv szerteszedt lapjainak titkát, feltárta a tudatlan ember előtt azt a csodás világot, amely a könyv lapjai között rejtőzik, olvasott neki a régi kronikából, a régi bölesek mondasából, a szebb

jövendőről szóló jslatokból. Az ifju kidület szemmel, előre nyújtott nyakkal, mozdulatlanul hallgatta szavait s rameredt a pergamene, melynek apró, fekete akombakomai olyan csodálatos világot tarnaak a képzelet elé.

II.

Masnap remegve jelentette Miklós mester a királynak, hogy elloptak a könyvesházból egy könyvet — csak magát a könyvet, a pergamen-lapokat. Az aranykapos, dragakövel kirakott selyemborítékot leszakította a könyvről a tolvaj és otthagya a polezon, szépen összehajtvá.

III.

Eszendők teitek, multak. Matyas király meg is feledkezett már az elloptott könyvről, ameyel azóta ujjai pótoltak a könyvesházban.

Történt egy napon, hogy egy csuklyás barát érkezett messze földről Budara s egyenesen a királyi palotába ment és a király elé vezettette magát. Mikor a trón elé ért, előhuzott a csuklyája alól egy gyönyörű könyvet.

— Uram királyom! — mondta térdre ereszkedve. Fogadd kegyesen tőlem ezt a könyvet, mely a magam munkája. En

másoltam és én festettem tele képekkel. Ne tekínd gyarlóságot, hiszen csordás fiúból lettem irástudó mesterré!

A király örömmel vette kezébe a szép könyvet s lapozgatása közben csodálkozva látta, hogy tartalma ugyanaz, a mi a régies-régen elloptott könyvé volt. Meg is kérdezte a barától:

Miféle könyvből másoltad te azt?

— A barát előhuzott a csuklyája alól egy másik könyvet, melynek nem volt fedeles nagyon-nagyon megkopott lapjait csak borszikk tartották össze. Könyves szemmel mondta azután:

Kegyelmezz meg még egyszer bűnös szolgáltnak, te jó, te böles király! De ha életemet is veszed bűnömért, a sir szelen is aldani foglak, amiért megtanítottál rá, hogy mit ér a könyv.

A király megismerte most a barátot s mialatt szeliden intett neki kegyelmet, szomorú areczsal tekintett a körülte álló, nevető arezu apródokra — mintha azt mondta volna: Oh, bár sokan lopnátok így könyvet kedves magyarjaim.

hogy vonzóvá tegye kollekczióit a nagy közönség számára; legyenek e gyűjtemények úgy rendezve, hogy minden egyszerű látogató érdemesnek tartsa azokhoz visszatérni és azokkal több ízben is komolyan foglalkozni.

Mindazonáltal oda kell hatni, hogy az egész gyűjtemény könnyen transferálható legyen, kis téren is elférjen s minden vidéki kiállításnak legfeljebb egy közép nagyságu termét foglalja el.

A gyakorlati cél előmozdítása érdekében kívánatos, hogy a kereskedelmi muzeum minden ily vidéki kiállításra megjelenő gyűjteménye számára katalógusokat is készíttessen, még pedig oly számban, hogy minden komolyabb látogató magával vihesen egy-egy példányt. A katalógusban azután (a tavalyi textilipari kiállítás katalógusának mintájára) ismertetni kell a gyűjteményben levő czégek, készítményeket, ezek árát, megrendelési helyét stb. A katalógus egy külön fejezetében, esetleg a gyűjteményből hiányzó más fontos czikkekre is föl lehetne hívni az érdeklődők figyelmét. Ezenkívül a muzeum egy ügyes embernek állandóan személyesen kellene jelen lennie a kiállításra a szükséges felvilágosítások és tájékoztató adatok megadhatása céljából, általában, hogy a vállalkozás üzleti érdekeit szolgálja, előmozdítsa.

Számos más részletkérdés is merülhet föl, melyekre első pillanatra nem gondolunk. Így például, hogy a nagyobb gyárosok esetleg a költségek fedezéséhez hozzájáruljanak-e, hogy minden kiállító lehetőleg egyforma terjedelemben és arányban vegyen részt, stb. De a részletkérdések e terv általános érdekű propagálása alkalmával nem fontosak és a gyakorlat alapján, a tapasztalatokhoz képest maguktól fognak tisztázódni.

A főczél az, hogy honi versenyképes czikkeinket az erre legalkalmasabb módon a vidéki közönséggel is megismertessük, hogy biztosítsuk első sorban a magyar piacot a magyar termények számára és buzdítsuk fogyasztóinkat hazafias kötelességük buzgó teljesítésére. Röviden kifejezve: a kereskedelmi muzeum czéljait dezentralizálni kell s miután az egész országot nem lehet a kereskedelmi muzeumba esődíteni, ennek mintagyűjteményeit kell az egész országban szétvinni és minden fogyasztónak lehetővé tenni, hogy a honi czikkeket partolására az alkalmat megtalálja és kiaknázza.

Az ilyen vidéki kiállítások erre kitünő alkalom gyanánt kínálkoznak, mert alig lesz intelligens ember az illető kerületben, a ki az ily lokális kiállításokat és azokon a szóban levő mintagyűjteményt meg ne tekintse.

Nagyon természetes, hogy ha már egyszer ez a mintakollekczió meg lesz, nem is kell arra várni, hogy valahol vidéki kiállításokat rendezzenek; ilyen speciális alkalmak nélkül is lehet a gyűjteményt az ország nagyobb városaiban körülsétaltatni és a honi iparpártolásnak ezután igen jelentékeny és bizonyára eredményes propagandát csinálni. Ezért kell a gyűjteménynek deduktív szempontból való hatására is ügyet vetni, mert a mi nem érdekes, — a mi legáltalában némileg nem — közelíti meg a látványosságot is, az nem vonzza annyira a nagy közönséget.

Pedig mi a legnagyobb közönségre számítunk s szeretnénk a legszelebb rétegek állandó érdeklődését biztosítani

Ezt az eszmét vetettem föl vázlatosan a kereskedelmi muzeum felügyelő bizottságának e hó 23-ikán tartott ülésében. Kissé bővebben kidolgozva tárom azt lapunkban

az országos iparegyesület tagjai elé. Most is csak a leglényegesebbet mondtam el és mikor — nezetem szerint — hasznos és praktikus eszmét egyesületünk tagjainak figyelmébe ajánlom, igen szívesen veszem, ha az érdekeltek és az érdeklődők úgy általában, mint a részletekre nézve elmondják nézeteiket.

Színház.

Színházi műsor:

Vasárnap d. u. „A bányamester”. Nagy operette 3 felv. Este „Kuruczfang”. Színmű 5 felv.

A Vörös Keresztgyelet műkedvelő előadása.

A jótékony oltaranak hozott áldozatot az a néhány ur, kik esütölök este a színházban rendezett műkedvelő előadás szereplői voltak. Ezuttal a Vörös kereszt egylet javára rendezték az előadást s a legészintébb elismerés illeti a szereplőket, hogy oly rövid idő alatt, amennyi rendelkezésükre állott, anyagilag magas s erkölcsileg is szép eredményt értek el. Az előismerés, az erkölcsi siker talán felülmúlta volna az anyagi eredményt, ha a műsort másképen állítják össze, érdekesebb, vonzóbb számokból s a mi az ilyen jótékony előadásoknak legfőbb hibája, nem nyújtják olyan hosszúra, hogy az előad s éjfelkor ér véget, mi bizony fárasztó es amellett egyhangú is a hallgatóságra. A zsufozásig megtelt színház közönsége, habár egy szám elmaradt, mégis érezte a műsor terjedelmét, melyen lehetett volna segíteni. Az előadást a 39. gyalogezred zenekarának Tanháuser operából előadott nyitánya kezdte meg. Ezt Berezik Arpad Sz e l l e m d u s h ö l g y ez. vigjátéka követte, melyben különösen P e c h y Paula tűnt ki. A vigjáték másik női szereplője R u t t e r Sarolta természetességével aratott előismerő tapsokat. Indre László a ferjet játszotta.

A következő szám ének volt. C o r d i n Mariska operanekesnő P. Nagy Zoltán zenetanár zongorakíséréte mellett énekelt. Gyönyörű iskolázott, esengő hangjával zajos hatást ért el. Énekszámát meg meg is újrázták. Első este az újrázásra egy olasz dalt énekelt Tostitól, második este az újrázásra a Gárdistákból énekelt. D o c z y Emil dr. kissé hosszú „Czilnder” cz. monológjával derült perczeket keített s zajos hatást ért el.

A műkedvelő előadásnak fenyőpontja volt Makai Emil és Szécsi Ferencz Kaland című 2 felvonásos kitünő dramolettje. Mind egyik szereplője a dramolettnek a legkövetlenebb sikert érte el, de különösen H u t i r a y Palika és B o d n á r Géza voltak azok, kik műkedvelőktől meg nem szokott otthoniassággal, biztossággal mozogtak a színpadon, emellett játékaik oly természetes volt, hogy élvezet volt őket a színpadon látni. Hutiray Palika bájos megjelenésével, kedves, természetes játékával hatott, Bodnár Géza pedig színészre valló rutint árult el pompásan sikerült játékával. Mellettük D o c z y Iona, K i s s Ida, P e c h y Tbor és Szabó Elek kis szerepeikben szintén díszretreméltó igyekezettel s sikerrel játszottak.

A szellemes vigjátékot König Gőzika sikerült monológ előadása követte.

Az est még egy kiemelkedő része a 25 év után cz. tabló volt. A csoportzat remek összeállítása gyönyörű látványt nyújtott. A tabló 25 éves házassági évfordulót

ábrázol. Az ezüstanya gyönyörű személyesítője Berger Jenőné férjével, Rásó Jánossal közepén áll, körülötte gyermekei, unokái s a rokonság festői jelmezekben csoportosítva. A tablóban különben részt vettek a következők: Berger Jenőné uró, Baróthy Gabriella k. a., Dóczy Iona k. a., Dr. Kovács József uró, König Margit k. a., Baró Leonhard Gertrud k. k., Baró Leonhardi Mary k. a., Öberg-Lovassy Jolan k. a., Pünkösti Gitta k. a., Saska Gizella k. a., Fráter Ernő Herezegh József, Hutiray Béla, Kardos Endre, Kardos Gyula, Kálmánhegy Zoltán, Ifj. Kernhofer József, Németh József, Potoran János, Rásó János, Temesváry János.

Péntek este sokkal kevesebb közönség jelenlétében megismételtek az előadást. Ez alkalommal az estély rendezőjét O d r y Arpádot, kit a legnagyobb előismerés illet meg a mintaszerű rendezésért, a szereplők fáradságos munkájáért emléktárggyal tüntettek ki. Bodnár Géza köszönte meg Odry faradozását s átadta az emléktárgyat, egy értékes brilliáns gyűrűt.

NAPI HIREK.

Istenítiszteletek.

Nagytemplomban: Kovács Zsigmond s. lelk. Kistemplomban: Czirják Béla s. lelk. Újtemplomban: Csighy Andor s. lelk. Ispolytemplomban: K. Toth Kálmán lelkész. Szegényházban: Hajdu Zsigmond püspöki titkár.

Az ag. hitv. evang. templomban d. e. 10 órakor Materny Lajos főesperes tart istenítiszteletet.

A magyar tárogató.

Kevesen tudják, hogy első rangu zenekarokban nepszerűvé vált tárogatót kitétte ismét nepszerűvé. A régi magyarok eme speciális hangszerét a századok feledésének homályából nehá Káldy Gyula emelte ki. — Káldy Gyula, a nehá jó Bartalus István példáját követve, történészévé lett a magyar zenének, buzgóan, lelkesedéssel és fenyves eredménynyel folytatta e téren mestere megkezdett munkáját, gyűjtötte a magyar zene régi emlékeit, összeszedte veszendőbe menő maradványait, felelesztette a régi magyar nótakat, a kuruczvilág énekeit, a XVIII-ik század verbunkosait, utolsó szabadságharcunk dalait. Mindenütt és mindenben a magyar nemzeti vonatkozásokat kereste. Kitartása enben páratlan volt. A régi magyar énekekhez régi magyar hangszereszeteket is akart alkalmazni és ha Lehel kúrtjével a kísérletezésnél tovább nem juthatott, kiásta a mult idők lomtárából a tárogatót, kifürkészte szerkezetét, a reginek mintájára újat csináltatott és megszólaltatta legelőször egyik zenetörténeti előadás alkalmával, a m. tud. Akadémia dísztermében. Három ilyen előadást rendezett művészi készüléttel. Az első 1895 márcz. 31-én tartotta az 1821—1861 években keletkezett magyar történeti énekekről es indulókról, a második 1896 márcz. 25-én a regibb és újabb magyar táncokról — 1566—1848-ig, a harmadikat 1896 decz. 20-án a XVI—XVIII. századi magyar történeti énekekről. Budapest legelőkelőbb közönsége soká nem fogják felejteni e lelkesítő előadásokat.

A kalotaszegi varrottas kiállítása Debreczenben.

Európának nincsen olyan állama, nagyobb városa, ahol nem ösmernék a kalotaszegi varrottast. Erdély egyik kis vidéké

ben, ahol a lakosság alig tud megélni, ott készítik ezeket a hámulatos, remek kézimunkákat, a melyeknek leglelkesebb terjesztője Farkas Gizella urhölgy. — Beutazza egész Európát a kalotaszegi varrottással s mindenféle csak hirt, dicsőséget szerez a magyar névnek, az erdélyiek művészetével. Hazafiasság vezérli a nemes lelkű urinőt, a ki száz meg száz szegény nőnek ad kenyeret — mert nem lehet elfeledni, ott ahol ezek a szép munkák készülnek, a nép alig tudna megélni, ha a lelkes honleány nem karolná őket. — Hogy milyen dicsőséget szerez nekünk magyaroknak Farkas Gizella, fényes dokumentuma a párisi kiállítás is, ahol a nagy aranyéremmel tüntették ki kalotaszegi varrottásáért. Ezenkívül a külföld minden nagyobb városában kintüntetéseket nyert a kalotaszegi varrottásáért. — Farkas Gizella most ellátogatott Debreczenbe. Kíllér Ede főtéri butor üzletében rendezte be a kiállítást. Gyönyörű dolgokat lehet ott látni, s ami meglepő, a kalotaszegi varrottások olesosága. A szegény erdélyi népen segítünk azzal, ha a varrottasokból vásárolunk s mi hisszük, hogy a város lelkes, s hazafias s minden nemeset, szepet pártoló közönsége felkeresi Farkas Gizella kalotaszegi varrottás kiállítását. Ma különben a kiállításon egy magyar sátozt rendezett be Farkas Gizella urhölgy kalotaszegi varrottasokból, amelynek megtekintésére különösen felhívjuk a hölgyek figyelmét.

Az adóprés működik.

Rég ideje igaz az, hogy a magyar ember nem szereti az adót fizetni. Nemzeti szokas az nálunk, hogy akkor fizessük meg az adónkat, mikor az a kamatokkal együtt jökora összegre felszaporodott. Így volt az mindig s így lesz az ezután is. Nemrég még belátta ezt a pénzügyigazgatóság vezetősége, számot vetett azokkal a nehéz megélhetési viszonyokkal, amiben az az adózó polgár sínylődött s elvart az adóra. Ha fizetett egy részletet az adófizető az adójából, nem háborgattak egy ideig, hagyták, hogy hadd lélezkedjen szabadon. Azóta azonban változtak a viszonyok. Mióta a pénzügyigazgatóság új vezetőket kapott tisztesen terhes Debreczenben a szegény ember sorsa. Ezelőtt, ha netalan az az adózó nem tudta a kívánt időre befizetni adóját szépen elvártak a fizetésre egy darab ideig. Az adót mégis csak befizettek s az állam érdekének is elég volt tőve. Bizonyos, hogy valami érző szív mozgatta ezt a gepezetet, akinek talán gondja volt a mostani nehéz viszonyokkal küzdő adózókra is. Szegény naiv adófizető polgár! Már talán azt gondoltad magadban, hogy helyen van így a dolog. Te, ha talán későn is — ami ugyan szinte a te károd volt, mert fizetted a késedelmi kamatokat — eleget tettél adófizető kötelezettségednek s az állam sem károsult. Akkor fizetted, mikor a körülményeid megengedték s egyik fél érdeke sem volt veszélyeztetve. Ma azonban már nem így áll a dolog.

Első az állam érdeke! Az adófizető

polgár? Annak most semmi beleszólása. Az csak fizet. Ha nem tud, elviszik feje alól a vánkost, de az állam nem vár. Új vezetőket kapott a pénzügyigazgatóság! Hadd lássák odafenn, hogy méltók az előléptetésre, ki tudja hátha a felsőbb elismerés egy kis érdemkereszten is megfog nyilatkozni...? S az új vezetőség érti is a hivatását, tagadhatatlanul érti. Konkret esetet is tudunk rá. Egy adófizető polgár szerdán reggel 60 frtot fizetett be 90 forintnyi adójából s délután — már ott volt az árverési hirdetmény a hatálekos 30 forintról, 48 óra alatt fizesse meg. Csak röviden és radikálisan, ez a jelszó. Ha nem fizet kellő időben az a nehéz viszonyokkal küzködő adófizető polgár; végrehajtot a nyakára! Első az állam... meg még valami... Az adófizető polgár? Ki gondol ennek az érdekével, hisz ez csak az anyag, ahonnan az adót nyeri az állam ropogos bankókban, csengő érekekben. Tudomásunk van róla, hogy az új vezetőség személyesen írja ki a hivatal könyveiből a hátralékosokat s küldi a végrehajtot a nyakára. Bizony lehetne egy kis méltányosság az új vezetőségben, s ne forszirozná annyira a dolgot, mert tönkre teszi a nyagilag a város lakosságát. Így volt ez már réves-rég s az adó mégis — ha lassabban is — befolyt. Erősen kételkedünk benne, hogy ez az új „présrendszer” jobban bevalne, hanem hogy nagy cikseredést szül az ilyen méltatlan erőszakos eljárás — azt határozottan tudjuk.

Az Angol Club közgyűlése.

Az Angol Club holnap — vasárnap — d. e. 11 órakor Simonffyutczai helyiségében közgyűlést tart.

Szomoru tavasz.

Hetek óta szennyes szürke fellegek borítják a kék mennyboltozatot, a honnan hideg eső es olykor hó hull a földre, hol most verőfényes tavasznak kellene mosolyogni. A környék magasabb hegyeit hó fedi, a levegő allandóan hideg és nedves s a növényzet fejlődése lassu. A feeskek csak gyér számmal érkeztek s a golyák zavartan kóvályognak a völgyekben, hová a fehér havas hidege csap le a esipősen fujdogaló szellel. Szomoru, nagyon szomoru tavasz, de vigasztal a reményesség, hogy a esunya, rossz április után talán egy szep meleg verőfényes május pótolja ki a tavasz mulasztását.

Egyházi ülés.

A debreczeni ev. ref. egyház arvaügyi bizottsága átal 1901 április hó 30-án délután 5 órakor az egyház tanástermében ülést tart. Tártyak: 1900 évi zárszámadás, 1901 évi költségeloiranyzat bemutatása es 1901 e. árva felruházo küldöttség megalakítása es folyó ügyek.

Ellopott pénztárca.

A esütörtök esti műkedvelő előadás alatt a színház I. számú öltözőjéből ismeretlen tettes az egyik műkedvelő ruhájából értékes pénztárcaját, melyben 50 korona készpénz es több fontos iratok voltak ellopott. A károsult ez uton kéri a tárca es időszerinti birtokosát, hogy a benne levő

pénzt tartsa meg, a tárcazt s az iratokat pedig posta útján küldje be lapunk szerkesztőségébe.

Állásától megfosztott járásbírósi aljegyző.

Debreczenben is „előnyösen” ismert Gyulai Gyulát, a ki az aradi törvénytörvényeknél joggyakornok volt es akit később a siklósi kir. járásbíróshoz aljegyzőnek neveztek ki — mint az Igazságügyi Közlöny írja — állásától megfosztották. Az állásától megfosztott hivatalnok erős alkoholista es valóságos szenvedélylyé vált betegsége már másodszer volt okozója, hogy állását elvesztette. Már jegyző is volt, azonban degredáltak. Nemrég édes atyja, Tiszay Dezső szinigazgató után tetemes összeget örökölt es örökös dáridókba merülve, elhanyagolta hivatalát s így állásától is megfosztották.

Hajduvármegye zárszámadása.

Hajduvármegye m. évi zárszámadását összeállította s elkészítette B u d a h á z y Ödön megyei főszámvevő. A zárszámadás eredménye a következő:

B e v é t e l e k :

1. Pénztár maradvány 1899. évről bevétele 14 kor. 94 fillér.
 2. 1900. évi állami javadalom előirányzott összeg 113942 korona, bevétele 113942 korona.
 3. Ingatlanok hasznobére előirányzott összeg 2690 korona, bevétele 2680 korona.
 4. Gyámpénztaraktól előirányzott összeg 4520 korona, bevétele 4520 korona.
 5. Tértimények s egyebek előirányzott összeg 880 kor., bevétele 1016 kor. 99 fillér.
 6. Gyümölcsöző tőke kamat bevétele 174 kor. 59 fillér.
 7. Átfutó bevételek, adó bevétele 5849 kor. 13 fillér.
- Összesen: előirányzott összeg 122022 kor., bevétele 128197 kor. 65 fillér. Levonva a kiadást: bevétele 126915 kor. 78 fillér. Készpénz maradvány: bevétele 1281 kor. 87 fillér.

Azaz: Egyezerkétszáznyolcvanegy korona 87 fillér. Továbbá takarékpénztári könyvön van: 4011 k. 67 f., tartalék alapi tőke, es beveendő előlegekben: 258 k. 38 f.

K i a d á s o k :

V l ó d i k i a d á s o k :

1. I. Rovat. Tisztviselők fizetése, lakbérére, előirányzott összeg 93,638 kor. Kiadás 93,318 kor. 10 fil.
2. II. Rovat. Szolgák fizetése, lakbérére. Előirányzott összeg 7740 kor. Kiadás 7699 kor. 95 fil.
3. III. Rovat. Szolgák ruházata előirányzott összeg 1932 kor. Kiadás 2014 kor. 34 fillér.
4. IV. Rovat. Szolgabírói hiv. helyiség bére, előirányzott összeg 600 kor. Kiadás 600 kor.
5. V. Rovat. Irodai szükséglet, fa stb. előirányzott összeg 10,600 kor. Kiadás 9916 kor. 97 fil.
6. VI. Rovat. Uti átalányok, napdíjak előirányzott összeg 4000 kor. Kiadás 3869 kor. 88 fil.
7. VII. Rovat. Épületek fenntartása előirányzott összeg 1950 kor. Kiadás 1009 kor. 30 fil.
8. VIII. Rovat. Rendszeres kiadások előirányzott összeg 700 kor. Kiadás 1002 kor. 77 fil.
9. IX. Rovat. Rabtartási költségek előirányzat 140 kor. Kiadás 107 kor. 48 fil.
10. X. Rovat. Előre nem látott kiadások előirányzott összeg 600 kor. Kiadás 402 kor. 33 fil.
11. XI. Rovat. Tartalék alapnak elő-

Irányzott összeg 120 kor. Kiadás 174 kor. 59 fil. Összesen: Előirányzott összeg 12,2020 kor. Kiadás 12,0115 kor. 71 fil.

Átutó kiadások:

1. I. Rovat. Fizetési előlegek kiadás 4079 kor.
 2. I. Rovat. Fizetési letiltás ellenében kiadás 480 kor.
 3. I. II. Rovat. Kereseti adó kiadás 1290 kor. 13 fil.
 4. VI. Rovat. Előleg kiadás 181 kor. 88 fil.
 5. X. Rovat. Előleg kiadás 769 korona 06 fil. Főösszeg: kiadás 12,6915 kor. 78 fil.
- A zárszámadást 15 napra a főszámvévői hivatalban közszemlére teszik ki.

Presbyteri gyűlés.

A debreczeni ev. ref. egyház 1901. április hó 28-án — Vasárnap — délelőtt 10 órakor az egyház tanástermében Presbyteri gyűlést tart, a melynek tárgysorozata a következő: 1. Jelentés arról, hogy a f. évi április 11-én tartott presbyteri gyűlés jegyzőkönyve április hó 15-ik napján hitelesített. 2. Uj presbyterek eskütétele. 3. A f. évi 218. számú b) végzés folytán az iskola székben egy hely betöltése. 4. Néh. Bihari László volt helybeli lakos 200 korona hagyomány. 5. K. Toth Kálmán lelkész jelentése az ispotályi szegényalap javára küldött adványokról. 6. Nt. Esperes ur f. évi 289. sz. körlevelének másolata a népiszkolai statisztikai ívek kitöltése tárgyában. 7. A gazd. bizottság f. évi. 186. és 211. sz. végzése a pénztárban és irodában munkatorlódás esetén teendő intézkedés tárgyában. 8. A gazd. bizottság 1900. évi 1212 számú végzése a harangpénztár kezelése tárgyában. 9. A gazd. bizottság f. évi 391. számú végzése a Méliusz-alapnak a letétből kivétele, rendes kezelése tárgyában. 10. Az egyházi ügyvéd jelentése néhai Toth Ferencz 400 hagyomány befizetéséről. 11. Az egyházi ügyvéd jelentése a tiszti óvadékok tárgyában. 12. Az árvaügyi bizottság f. évi 257. sz. végzése az 1900. évi tisztázott jegyzőkönyv beterjesztése tárgyában. 13. Főtiszt. püspök ur f. évi 506 sz. átíratá özvegy Hunyadi Gaspárné segélyezés iránti kérvényének attétele tárgyában. 14. Kerelem a nemes szívű emberbarátokhoz, a hülyék és gyenge elméjük segélyezése tárgyában. 15. Kubai Alajosné kérvénye néhai Toth Lajos tanító temetési költségeinek kitalványozása tárgyában. 16. A „hittanszaki önképzőkör“-nek a nt. lelkeszi karhoz intézett érvénye a csapó-kerti elemi iskola termében vasárnap délelőtt istentisztelet tartása tárgyában. 17. Az ösztöndíjosztó bizottság jegyzőkönyve a második felévi ösztöndíjak kiosztása tárgyában.

A kocsi kerekei alatt.

Izgalmas jelenet játszódott le ma délelőtt 10 óra körül a Bethlen utcán. Nagy József kocsis ugyancsak borközi állapotban lisztet szállított be valamelyik tanyáról. A Bethlen utca elején valamitől megijedtek a kocsi fogott lovak s megrántották a gyeplőt. A részeg ember a varatlan rántás következtében a lovak közé bukott s a vágató állatok a nehéz kocsiat a balkarján keresztül vonszolták, Nagy Józsefet eszméletlenül szedték fel a járókelők s Hatvan-utcai lakására szállították, a szerencsétlenül járt embernek a balkarját le kell vágni.

Öngyilkos katona.

A büntetéstől való félelmében követett el öngyilkosságot tegnapelőtt este egy honvéd baka. A husvéti szünet alatt odahaza

volt Hadházon s ott egy mulatságon összeszólalkozott Csibe Mihály parasztleánygyermel. A szóváltásból verekedés fejlődött s a verekedésnek szomorú vége lett. Varga Lajos a honvéd baka késével életveszélyesen megszurta Csibét. Varga ellen megindították a vizsgálatot s a büntetéstől való félelem adta a bűnös kezébe a gyilkos fegyvert. Tegnapelőtt este vártán volt a puskaporos magazinnál a Nagyerdön. Megvárta, míg senki se jár arra s a töltött fegyvert magára sűtötte. Varga még ott a helyszínen kiszenvédett, Tegnap temették a honvéd kórházból.

Köszönetnyilvánítás.

A „Közgazdasági Bank“ tekintetes igazgatósága az evang. fitléregyletnek husz koronát juttatott. A nagylelkű adományért az egylet nevében hálás köszönetet mond az elnökség.

Hangverseny tárogatóval.

Rácz Károly a debreczeni közönség kedvelt cigányprimása jeles zenekarát most egy tárogatóval egészítette ki, aki a melabus kurucz nótákat feleségesen játsza. Rácz Károly zenekara ma este az új tárogatóval bemutató hangversenyt rendez a Hungaria kávéházban, amelyet bizonyára nagyközönség siet meghallgatni.

Feladatunk és célunk a betegek táplálásánál

a testet aképpen megtartani, hogy a természet által adott erő, a betegségek okozóinak leküzdésére tevékeny maradjon és hogy képes legyen, a beteges változásokat a megtámadott szervekben legyőzni. Különösen lázas betegségeknel, kronikus fertőző bajoknál mint pl. a tüdőgümőkórnel, hol a szövetek szétmálása fokozott, a fehérnyesziűséglet magasabb. Az anyagok pótlása, a táplálkozás által, a legtöbb esetben az étvágyának teljes hiánya és az emésztési zavarok miatt megátallatik. Különösen nehéz n mindennapi étellel az elégséges fehérnyének nyújtása, mely a tápláléknak az életműködéséhez nélkülözhetetlen alkotórésze. Könnyűen sikerül ennek pótlása a Somatose segítségével, mivel ezen husból előállított erősítő szer csaknem kizárólag fehérnyet tartalmaz, teljesen oldódó és könnyen felszívódó alakban, miáltal az emésztési szerveket igénybe nem veszi, hanem egyenesen a test nedvei által vétetik fel. Ezenkívül a Szamatosnak még azon jó tulajdonsága van, hogy nagy mértékben fokozza az étvágyat és erőt.

„Gyermekáldás — Istenáldás.“

Ezt tartja egy régi közmondás. Már pedig a közmondások az élettapasztalat példáiból keletkeznek. És csakugyan bizonyítja a mindennapi élet, hogy ahol sok a gyermek, ott közel van az Isten áldása is. Egy családapával, kinek kilencz leánya van, történt meg ez az eset, hogy — bár nagyon szegényesen élt — mégis összekuporgatott egy osztalysorsjegy vásárlásához szükséges pénzt. Játzott egy-két osztályon keresztül s mit sem nyert, míg végül beütött a — főnyeremény. Még pedig egy nagy főnyeremény. — A családapa, midőn a nagy összeget felvette örömeiben mind a kilencz leányát díszbe öltöztette és képzelhető, minő feltűnést okozott, midőn kilencz szép leány eljött a Török A és Tarsa bankháza hálaukat leróni a nagy nyereményért, mely boldoggá tette az egész családot. Több ilyen megható jelenet játszódik le a Török-bankház üzleteiben (Budapest V., Váci-körút 4/a Muzeum-körút 11., Erzsébet körút 54.), ami természetes is, mert a Török A. és Tarsa

vévői ritka szerencsével játszanak és a czég országszerte ismert pontos, discret és előzékeny kiszolgálásáról. Azért vásárolja bizalommal e czégnél sorsjegyeit.

Uj szalon meg pedalos czimbalom

csengő hanggal nagyon olcsón eladó. Piacz-utca 41. Kapu alatt jobbra.

Uj vagy használt állapotban levő egyes könyveket és egész könyvtárakat méltányos árakon vásárol László Albert könyvkereskedése.

x **Fertőző betegségek ellen,** melyek leginkább az egészségtelen ivóvíz által terjesztetnek, biztos óvszer a tiszta egészséges ásványvíz. Felhívjuk tehát olvasóink figyelmét a „Kristály Szt.-Lukácsfürdői hegyiforrás hirdetésére.

Nincs párja a fényes czipőnek.

E téren egyedül áll, összetétele miatt z utólérhetetlen „Fernolent“-féle fénymáz. Megóvja a bőrt a romlástól s megtartja mellette eredeti puhaságát; és a mi fő igen könnyen tisztítható vele a czipő. A gyár 1832-ben alapított, gyártmánya az egész világon igen jó hírnévének örvend. Kapható mindenütt valamint a Fernolent István es. kir. gyári raktárában, Bécs I. Schulerstrasse 21. Arjegyzék viszontelárusítóknak kívánatra portómentesen küldetik,

T Á V I R A T O K.

A képviselőház ülése.

A „Debreczen“ eredeti távirata.

Debreczen, ápril 27.

A képviselőház mai ülésen R a k o v s z k y megtámadta a Kossuth-pártot, hogy Kossuth nagy alkotását; az egyenlő adóterhelést jelen javaslatnál nem védelmezi eléggé erőlyesen.

G y ö r y Elek visszautasítja R a k o v s z k y vádját. Hangoztatja, hogy a Kossuth párt bebizonyította és bebizonyítja a szavazásoknál, hogy Kossuth elveit követte. A javaslatot ellenzi. A néppárt ne csak itt, hanem majd a közös ügyeknél, önálló hadseregnel és a kvótánál is kövesse Kossuth elveit. (Nagy tetszés.)

Gróf Z i c h y János kontra H e g e d ű s, Majornak tegnapi, Zichynek mai gyanúsítása ellen tiltakozik. Tagadja, a javaslatra bárminő befolyást, vagy nyomást gyakorolt volna.

S z é l l Kálmán miniszterelnök tiltakozik a gyanúsítások ellen. — A suttogásokat tovább adni helytelen. Ő sohasem beszélt az „Adria“ embereivel s nem is ismeri őket.

Több felszólalás után a vitát elhalasztották.

Az ülés végén Zichy Aladár interpellált Pirkler egyetemi tanár anárchistikus tanításai ügyében.

Felrobbant löpörgyár.

— A „Debreczen“ eredeti távirata. —

Budapest, ápr. 27.

Konstantinápolyból táviratozzák, hogy ott a város közelében levő löpörgyár felrobbant, 11 gyári munkás meghalt, 3 pedig életveszélyesen megsebesült. A kár óriási.

Nyílttér.

Iroda helyiségünket Miklós utca 33 sz. (Kemzetlőr-u 3 szám) saját háznkba át-helyeztük.

Falk T. A. és fia
Falk Lajos
bankháza.

Gróf Schönborn-Buchheim Ervin beregm u. adalomból.
Dr. Kéty, dr. Bókay, dt. Wiederhoffer
több árak és számos orvosi feladványok elismerő nyilatkozatai alapján kitűnő sikertörténettelik

a Szolyvai gyógyforrás

köszvény, hólyag és vizeleti szervek bajainál, vesebetegnél, csonkrothettség, hngyhomok, epékö, a torok és tüdőszervek bántalmainál, étvágytalanság és éyomor betegedésnél.

Kitűnő asztali víz.

Kapható minden ásványvízkereskedésben.

A modern therapiában az orvosok mindinkább a természetes gyógyvizek használatát, ezek között különösen a maga nemében páratlan

Ferencz József keserűvizet ajánlják. A Ferencz József keserűviz már több mint 20 év óta van használatban s egy családban sem szabadna annak hiányoznia.

HOMOKI BOR

saját termésű, kiváló jó minőségű tisztán kezelve, kisebb és nagyobb hordókban

eladó.**Kerekes Géza**

Hunyadi (Kisvárad) utca. 9 sz.

STOÓSZ
elsőrangú klimatikus gyógyhely, hidegvizgyógyfürdő
(Abauj-Tornamegye)

fekszik 650 méterre a tenger színe fölött, fenyvesek között, a szelek ellen teljesen védett völgyben. Klímája enyhe, levegője tökéletesen pormentes, sótartalmú, gondozottak, ivóvíze páratlan s tavaszi és őszi időjárása kellemes. Az ország hidegviz gyógymód, villanyozás, massage és tejgyógymód **Czifrusz Dezső dr.** egészségügyi tanácsos aki télen San-Remó ban gyakorló orvos) főfelügyelete alatt alkalmaztatnak. A szobárák igen mérsékelték. Az ellátás kitűnő és olcsó. — Az elő és utóidény alatt jelentékeny árlelendés.

Fürdőévad: május 15-től szeptember hó 15-ig.
Posta telefont helyben. Először vasúti állomás: **Meczenzét.** — Prospektust bérmentesen küld a fürdőigazgatóság.

Kunz József és Társa

cégeknél, kistemplom bazar

A legújabb

női ruhaszövetek,

selyem áruk, mosó kelmék

nagy választékban

igen jutányos áron

szerezhetők be.

Maradékok és kiselejtezett ÁRUK

rendkívüli leszállított áron

adatok el.

Szives tudomásul!

Saját Jermésű, tiszta

természetes ó-borok**Szent-Anna puszta homoki szőlő telepünkről.**

Literes palaczkokban:

Fehér asztali	80 fillér
Rizling	92 "
Veres asztali 98-ról	80 "
Veres Kadarka 98-ról	1.20 "
Asztali siller	70 "
Nagy burgundi siller	92 "

Palaczkokért 16 fillér letét.

Hordó számra való vételnél megfelelő engedmény.

Kaphatók a termelő

Szabó Lajos fiai cégénél

Debreczen, Tisza palota

valamint

Geréby Fülöp Utódai uraknál.**Eladó****3 és fél katasztrális hold fekete föld a czuczában**

az Ujváros alatti részen.

Értekezhetni a tulajdonosnál, az **I-só kerületi kapitányságnál.****APRÓ HIRDETÉSEK.**

10 szög 40 fillér, azontul minden szó 2 fillér. A legkisebb hirdetés 40 fillér. Vastag betűkkel szedett minden szó 4 fillér.

Amerikai planet kukorica mindenféle gazdasági gépek K J e i n J a k a b gépraktárában Piacz-utca 26., a nagytörsde udvarán a legjutányosabb árban előnyös fizetési feltételek mellett kaphatók. — Ugyanott használt vetőgépek is. Ocska vas és fémek a legmagasabb árban vétetnek

Gyarmathy János mészáros
Dégenfeld-tér 9 sz. (Csapó-u. sarok.) Husárak: I. rendű 50 kr. II. r. 44 kr. I. kgr. rostélyos 5 szeletbe. Friss és füstölt sertéshus napi folyó áraknál 4 krral olcsóbban Vegyes hideg felvágott állandóan friss. Virsli és szavaldé dbja 4 kr. Az üzlet reggel 6-tól este 8-ig nyitva. Főüzlet **Bethlen-u. 29.** (saját ház.) Itt a husárak: I. r. 48 kr. itt is mindenféle hentes cikkek kaphatók. **Vendég-lősöknek megfelelő árengedmény!**

Eladó ház. Arany János-utca 8 sorszámú ház, a piac közelében, elköltözés miatt, előnyös feltételek mellett, eladó. Értekezni ugyanott a tulajdonosokkal lehet.

Eladó és kiadó. Rakocz-utean egy jó karban levő ház eladó, a vagóhídon túl 55 hold homokföld gazdasági épületekkel együtt eladó vagy kiadó. Értekezhetni Rakocz-utca 53 sz. a tulajdonosnál.

Szép bajusz nyerhető rövid időn a híres **Hajduság-pedró** használatával. Egydoboz 40 fillér. Kapható Debreczenben **Tóth Béla** gyógyszerárban, valamint a készítő **Grósz Nagy Ferencz** gyógyszerésznél H.-Szoboszlón.

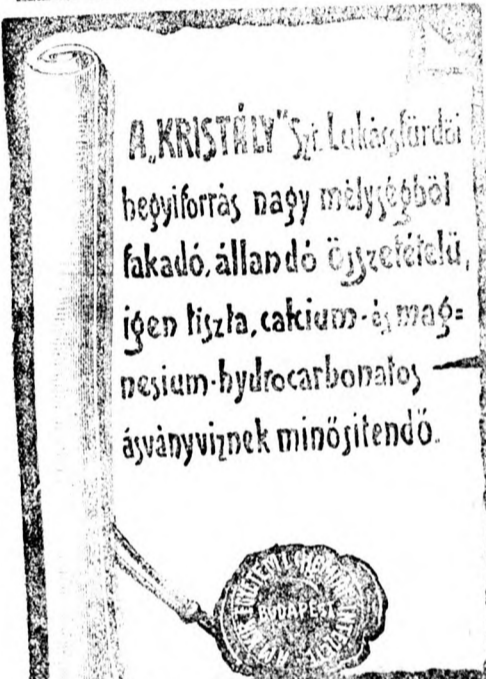
Sok pénzt

kereshetnek (esetleg mellékeresetként) szolid, becsületes uton bármily társadalmi állásu emberek

Bővebb értesítést ad „Reell 69” sz. alatt a hirdetési iroda **E. Kristoffik Insbruck Heiligeiststras** se 3.

Alsó-Örsön, Zalamegyében közvetlen a Balaton partján az idei évadra több nyaraló kiadó. A nyaralók teljesen felvannak szerelve. — Fürdés díjtalan, gyógydíj nincs. Bővebb értesítést ad Mihalkovits Tivadar kir. közjegyző Győrött.

A „KRISTÁLY” Sz. Lukácsfürdői hegyiforrás nagy mélységből fakadó, állandó özfetékű, igen tiszta, cinkium- és magnesium-hydrocarbonatos ásványviznek minősítendő.

„Több száz kiváló orvos által ajánlva.”
A legizletesebb és legolcsóbb ásványviz.
 Kapható minden jobb fűszerkereskedésben és van deglőben.

A Richter-féle
Horgony-Pain-Expeller
 Liniment. Capsici comp.

egy régi kipróbált háziszert, amely már több mint 30 év óta megbízható fájdalomcsillapító alkalmaszatok készítésénél, csúszlós és meghúléseknél.

Értés. Szilanyabó utamzatok miatt bevasaraláskor mindig figyelemmel legyünk a „Horgony” vedjegyre és a „Richter” özögjegyzésre.

30 f., 1 k. 40 f. és 2 k. arban ugyszólvan minden gyógyszerárban kapható. Főraktár: **Török József** gyógyszerésznél Buda-pésten.

Richter F. Ad. és társa,
 ORSÁK. OR. KIR. UDVARI SZALLITOK,
 Rudolstadt.

FERNOLENDT

Cipőkenőcs, a legjobb fénymáz a világon, gyorsan koromfekete színt ad és a bőrt tartóssá teszi.

Alapítottott 1832. Mindenütt kapható
 Gyári raktár :
Wien, I., Schulerstrasse Nr. 31.

Javasolva : a légzési valamint az emésztési szervek hurutos betegségeinél, vészegénységénél stb. Nem javasolva, az aszkór betegségeinél.

Gleichenberg gyógyhely

Alkali muriatikus források : **Constantin és Emma** források, alkali, muriatikus vassavány források : **Janoskut**, tiszta vassavány, **Klausen** forrás, savó, sterilizált tejkura (száraz élelmezés) kegy források, fenyő, belégzési gyógyinód külön kabinetekben. Pneumatikus kamarák, édes ásványvíz, pezsgő calorisorator fürdők, fenyő és aczel fürdők.

Nagy hidegvíz gyógyintézet. Terap-cura, enyhe, langyos, pormentes szélescsendes levegő, erdős, dombos vidék.

Fürdő idény Május 1-től szept. végéig !

Felvilágosítás és prospektus ingyen.
 Lakás és kocsirendelések a fürdőigazgatóságnál Gleichenbergben.

Serravallo

KINA-BORA VASSAL.

orvosi kitünőségek által mint dr. **Braun** tanár, udv. tanácsos, dr. **Drasche** tanár, udv. tan. lovag dr. **Kraft-Ebing** tanár, udv. tan., dr. **Monti** tanár, lovag dr. **Mosetig-Moorhof** tanár, dr. **Nesser** tanár udv. tan., dr. **Schauta** tanár, dr. **Weinlechner** tanár által gyakran használtatik és legjobban ajánltatik.

Gyöngék és lábbadozóknak.
Kitüntetések : XI. orvosi congressus **Róma** 1894. IV. Gyógyszerész és vegyészeti congressus **Nápoly** 1894. Kiállítás **Venedig** 1894. **Kiel** 1894. **Amsterdam** 1894 **Berlin** 1895. **Páris** 1895. **Quebek** 1896. **Turin** 1898. **Quebek** 1897. **Canea** 1900. **Nápoly** 1900. **Páris** 1900.

Több mint 1000 orvosi elismervény.
 Ezen kitünő, újra élesztő szer kiváló ize miatt különösen gyermekek és asszonyoknál szívesen vették. **Uvegekben 1/2 liter á K 240, 1 liter á K 440** árusittatik minden gyógyszerárban.

Serravallo gyógyszerár Triesztben.

Értesítés.

A debreczeni íz. hitközség t. tagjai ezennel értesítetnek, hogy f. é. május 1-től kezdve a gabella jegyek elárúsítására többé nem **Gelberger Dávid**, hanem **Szruloovics József** mint új bérlo van jogosítva. Fenti időtől kezdve tehát csak az új bérlo : **Szruloovics József** bélyegzőjével ellátott gabella jegyek lesznek érvényesek. Mindazoktól, kik az előre váltott gabella jegyeket fentjelzett időig fel nem használták, kötelek a régi bérlo ezen gabella jegyeket legkesőbb f. é. máj. 15-ig az eredeti árban visszaváltani. Ezen határidőn túl a régi gabella jegyek visszaváltása iránt igény nem támasztható.

Debreczen, 1901. apr. 26.
 A debreczeni íz. hitközség elöljárósága.

Előnyösen ismert kitünő gyártmányu stiriiai lódent

divat kelméket; fekete és kék kelméket tartós minőségben, férfi öltönyökre szállít

Kastner és Öhler cég

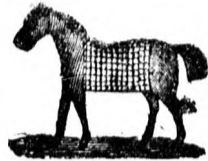
posztó osztálya, Grác.

Minták bérmentve. Magyar levelezés.

Czimeket

közül ajánlatok megtevésére, az összes országokban létező bármely foglalkozáshoz tartozó egyénekről a nemzetközi címiroda

Josef Rosenzweig & Söhne Bécs I.
Backertrasse 3. Interurb. Telef. 8155.
Prosp. ingyen.

LÓVERSENY.

Belépti jegyek a folyó hó 27-én szombaton és 28-án vasárnap Debreczenben tartandó lóversenyekre Szent-Királyi Tivadar ur műiparú kereskedésében (varosháza-épület) kaphatók. Az előjegyzett páholy és egyéb belépti jegyek folyó hó 24-én (szerdán) esteli 7 óráig ugyanott kiváltandók, mert a ki nem váltott jegyek azontúl másoknak adatnak el. Eladott jegyek többé vissza nem váltanak. Ugyanott a tribüne rajza tájékoztató szolgál.

Helyárak egy napra; Páholy (4 ülés-sel) az első, vagy a második sorban 16 korona. Zártszék 2 korona. Ülőhely 1 korona. Allóhely 40 fillér. Lovasjegy (a pályakör belsejébe) 4 korona. Belépti jegy a tribüne előtti térre egy napra 6 korona, két napra 10 korona. Tribüne előtti térre szóló belépti-jegy a tényleges szolgálatban levő katonatisztek, tiszthelyettesek és önkéntesek számára egy-egy versenynapra 4 korona. Versenysorozat (program) egy példány ára 20 fillér; ezek Szent-Királyi Tivadar ur kereskedésében, valamint a m. kir. főlözsdében lesznek kaphatók. Totalisateuron való fogadások 5 és 10 koronas tételekkel, csakis a versenynapokon a gyepen eszközölhetők. Kellemetlenségek elkerülése végett figyelmeztetik a versenyeken résztvevő közönséget, hogy belépti jegyét láthatólag viselni sziveskedjék. Bővebben a versenyekre vonatkozó hirdetésekben értesülhetni.

Jencs-féle Narancsvirág-Crème.

Teljesen artalmatlan, és biztos szer szegő, pattanások, majfolók, bőratka (Mitesser) és más bőrfoltok ellen. Megóvja a bőrt a megrepedéstől; megszünteti az arc és kez vörösségét. Rendesen használva, a ráncos arcbőrt simává üdvé teszi.

Zsíros anyagot nem tartalmazván, nem idezi elő az arcbőr fényességét. **Ára 1 korona.**
A hozzávaló Narancsvirág Poudre doboza **1 korona.** Kapható:

Jencs Vilmos

„Szt. János” gyógyszerüzében
Budapest, II., Széna-tér.

Főraktár: Dr. EGGER „Nádor” gyógyszerüzében
Budapest, VI., Váci-körút 17.

Szőfémvelők és mezőgazdák számára!
A szőlőtelepek befecskendezéséhez, valamint a gyümölcsfákat károsító rovarok, továbbá a szegecs és tormaacs teljes kiirtására

MAYFARTH Ph. és TÁRSA-féle

szabadalmazott önműködő
ugy hordozható mint kocsira szerelt

«SYPHONIA»

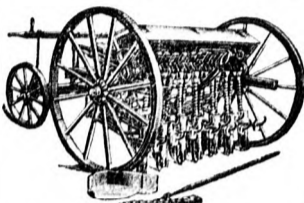
fecskendő, a legjobbaknak bizonyultak, a melyek szivattyúzás nélkül a folyadékot önműködőleg a növényekre permetezik. Ezen fecskendőknek már sokszor megpályázta van alkalmasságában és számos elismerő bizonyítvány igazolja ezeknek elvitathatlan kiválóságát minden más szerrel szemben.

A legjobb vetőgépek

MAYFARTH Ph. és TÁRSA legújabb szerkezetű

«AGRICOLA»

tolóvetőgépek rendszeres vetőgépek. Mindennemű mag és különböző magmennyiség számára, változó kerekűvel, dobbon avagy síkon a legkényelmesebb, legújabb tartozású és legolcsóbb ár alatt üzemel.

A lehető legnagyobb munka, idő- és penz-megtakarítást teszik lehetővé. Különlegességeket szára- és szálmaprések kezi használatra, kukorica mörzsolók, cséplőgépek, járgányok, gabonatorok, trieurók, ekek, hengerek és borjakban a legújabb rendszer és elismerő legjobb alkalmasság mellett gyártanak és szállítanak.

MAYFARTH PH. ÉS TÁRSA

cs. és kir. kiz. szabadalm. mezőgazdasági gépgyárak

BÉCS, II. Taborstrasse 71.

— Több mint 400 arany-, ezüst- és bronzéremmel kitüntetve. —
Kimerítő árjegyzékek és elismerő okiratok kivárat ingyen küldetnek.
Képviselek és ismételődek alkalmazzatnak.

Áruim **jó minőségében**

van az

10 koronát meghaladó megrendelések **bérmentve**

küldetnek.

olcsóság

és áraim hirneves szoliditásában.

Divat selyemszövetek	remek kivitelben, minden fajban, méterenként	Korona 1.36-tól K. 15.—
Divat gyapjukelmék	minden elképzelhető változatban, méterenként	„ 1.70. „ K. 9.—
Divat mosókelmék	minden létező fajban, méterenként	„ 42. „ K. 4.20

Meglepő szép újdonságok minden változatban, elérhetlen nagy választékban.

Minden 10 kor. értékű és ezt meghaladó rendelmény

bérmentve.

Áruház

D. LESSNER

Bécs.

VI. Mariahilferstrasse No. 81—83.

Vidéki megrendelések 10 koronán felül költségmentesek.

Vidékre mintákat és diszkatalogust (divatlapot) ingyen küldök.

Megrendeléseknél a minőség és árak tüzetesen megjelölendők.

Nyomatott Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában; Debreczen, a főpostával szemben.